[2019] 12 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 465

ਮੁਹੰਮਦ ਫ਼ਸਰਿਨ

ਬਨਾਮ

ਸਟੇਟ ਰਿਪ. ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ

(2014 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 296)

ਸਤੰਬਰ 04,2019

[ਦੀਪਾਕ ਗੁਪ੍ਤਾ ਅਤੇ ਅਨਿਰੁਦ੍ਧ ਬੋਸ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪਦਾਰਥ ਐਕਟ, 1985 ਐੱਸ. 8 (ਸੀ) ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਐੱਸਐੱਸ. 29, 21, 23(c), 27 (A) ਅਤੇ ਸ. 67 – ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਖੁਫੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਟੋਇਟਾ ਕੁਆਲਿਸ ਵਾਹਨ-ਫੜੇ ਗਏ ਵਾਹਨ-ਵਿੱਚ 7.40 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੇਰੋਇਨ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। 2 (ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ), ਉਹ ਬੰਬਈ ਦੇ ਇੱਕ 'ਐੱਮ' ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੇਰੋਇਨ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ 'ਐੱਨ' ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਹੇਰੋਇਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਸੀ-ਪੀ ਡਬਲਯੂ-1 ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਯੂ/ਐੱਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। 8(c) r/w ਸ. 29, 21, 23(ਸੀ) ਅਤੇ 27 (ਏ)-ਆਯੋਜਿਤਃ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਸਿਰਫ ਅਫਵਾਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ 'ਐੱਮ' ਨੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ-ਨਾ ਤਾਂ ਬੰਬਈ ਤੋਂ 'ਐੱਮ' ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 'ਐੱਨ' ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਇਸ ਲਈ, ਲਿੰਕ ਸਬੂਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਇਬ ਹੈ-ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਕਬਾਲ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ-ਜਾਰੀ ਕਰੋ, ਕੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 67 ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਤੋਫਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ -

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ-ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲਨਾਮਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ-ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ-ਇਕਬਾਲਨਾਮਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਇਕਬਾਲਨਾਮਾ, ਸਬੂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਟੁਕੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਦੋ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ-ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਕਬਾਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਟੁਕੜਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ-ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ-ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਬੂਤ-ਇਕਬਾਲ-ਸਵੀਕਾਰਯੋਗਤਾ-ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

ਰੱਖਿਆਃ 1.1 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਸਬੂਤ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2) ਦਾ

ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕਥਿਤ ਇਕਬਾਲ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਈ ਦੇ 'ਐੱਮ' ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਹੈਰੋਇਨ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ 'ਐੱਨ' ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਸੀ। ਕਥਿਤ 'ਐੱਨ' ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੇਰੋਇਨ ਸੌਂਪਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਬੰਬਈ ਦੇ 'ਐੱਮ' ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 'ਐੱਨ' ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਲਿੰਕ ਸਬੂਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋਸ਼ ਸਿਰਫ ਅਫਵਾਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ 'ਐੱਮ' ਨੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਪਹੁੰਚਾਉਣੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਏ-2 ਦੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ 'ਐੱਮ' (ਬੰਬਈ ਤੋਂ) ਨੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 'ਐੱਨ' ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਹ ਸਬੂਤ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਕਬਾਲ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-1 ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਕੀ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਜਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਤੋਫਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਬੈਂਚ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਬਾਲ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ

ਇਕਬਾਲਨਾਮਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਬੂਲਨਾਮਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਜੋ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਬੂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਟੁਕੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਕਬਾਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਟੁਕੜਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦੋ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ-ਇੱਕ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਵਿੱਚ ਗਏ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। [ਪਾਰਸ 5-7] [469-ਐਚ; 470-ਏ-ਐਚ; 471-ਏ-ਸੀ]

ਤੋਫਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ (2013) 16 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 31:

[2013] 9 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 962-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

[2013] 9 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 962 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 7

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: 2014 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 296.

2007 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 204 ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਦੁਰਾਈ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਿਤੀ 19.02.2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ। ਸ਼ਿਖਿਲ ਸੂਰੀ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਸੂਰੀ, ਸ਼ਿਲਪਾ

ਸੈਨੀ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ। ਅਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ, ਰਾਜਨ ਕੁਮਾਰ ਚੌਰਸੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਖਾ ਪਾਂਡੇ, ਟੀ. ਏ. ਖਾਨ, ਦਿਵਯਾਂਸ ਰਾਏ, ਬੀ. ਵੀ. ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ, ਬੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਦੀਪਾਕ ਗੁਪ੍ਤਾ, ਜੇ.

1. ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅਪੀਲ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 19.02.2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ, 1985 (ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਮਦੁਰੈ ਦੇ ਮਿਤੀ 1 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (ਸੀ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 29,21 ਅਤੇ 23 (ਸੀ) ਅਤੇ 27 (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (ਸੀ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 27 (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27ਏ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਵਿੱਤ ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

27ਏ. ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਸਜ਼ਾ। - ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਖੰਡ (viiia) ਦੇ ਉਪ-ਖੰਡ (i) ਤੋਂ (v) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਿੱਤ ਪੋਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਦਸ ਸਾਲ

ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਜੋ ਵੀਹ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਜੋ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈਃ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

2. ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (viiia) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਤੋਂ (v) ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਵਿੱਤ ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਦਾ।

ਐੱਨਡੀਪੀਐੱਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (ਸੀ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

8. ਕੁੱਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ। - ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ-

(ਏ) .....

(ਬੀ).....

(ਸੀ) ਉਤਪਾਦਨ, ਨਿਰਮਾਣ, ਕਬਜ਼ਾ, ਵਿਕਰੀ, ਖਰੀਦ, ਆਵਾਜਾਈ, ਗੁਦਾਮ, ਵਰਤੋਂ, ਖਪਤ, ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਾਮਦ, ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਨਿਰਯਾਤ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਰਾਮਦ, ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਨਿਰਯਾਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਜਾਂ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ, ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਲਾਇਸੈਂਸ, ਪਰਮਿਟ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ

ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਲਾਇਸੈਂਸ, ਪਰਮਿਟ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰਃ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਗਾਂਜੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ, ਕਬਜ਼ਾ, ਵਰਤੋਂ, ਖਪਤ, ਖਰੀਦ, ਵਿਕਰੀ, ਆਵਾਜਾਈ, ਭੰਡਾਰਨ, ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਾਮਦ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗਾਂਜੇ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਨਿਰਯਾਤ ਲਈ ਭੰਗ ਦੇ ਪੌਦੇ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਵਿਰੁੱਧ ਮਨਾਹੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈਃ [ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸਜਾਵਟੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਭੁੱਕੀ ਦੇ ਤੂੜੀ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।]"

3. ਇਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਯਾਤ ਜਾਂ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਤ ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਸਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

4. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। <ID1 'ਤੇ, ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਖੁਫੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ' ਤੇ ਨੰ.ਟੀ.ਐਨ 31 ਸੀ 9117 ਵਾਲੇ ਟੋਇਟਾ ਕੁਆਲਿਸ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ 7.4 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੇਰੋਇਨ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਵਾਹਨ ਉਦੋਂ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਦੁਰੈ-ਅਲਾਗਰ ਕੋਇਲ ਰੋਡ ਦੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ 7.40 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੇਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 2 ਕਾਰ ਵਿੱਚ 6 ਲੋਕ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 2 4 ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

5. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਸਬੂਤ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2) ਦਾ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕਥਿਤ ਇਕਬਾਲ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ (Ext.P41) ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਆਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਮੰਗਲਾਪੁਰਮ ਜਾਣ ਦੀ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮੰਗਲਾਪੁਰਮ ਵਿਖੇ ਹੋਟਲ ਏਅਰਲਾਈਨ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬੰਬਈ ਦੇ ਕਥਿਤ ਮੁਹੰਮਦ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਉਹ ਬੰਬਈ ਦਾ ਮੁਹੰਮਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਸੌਂਪਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਰ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੀਟ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇੱਕ ਝੂਠੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ 7 ਪੈਕੇਟਾਂ ਵਿੱਚ 7 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਲੁਕਾ ਕੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਈ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦ ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਹੇਰੋਇਨ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਲਿਆਪਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਸੀ। ਕਥਿਤ ਨਲਿਆਪਨ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੇਰੋਇਨ ਸੌਂਪਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਬੰਬਈ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਲਿਆਪਨ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਲਿੰਕ ਸਬੂਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋਸ਼ ਸਿਰਫ ਅਫਵਾਹਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਪਹੁੰਚਾਉਣੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਹਸਨ ਮੁਹੰਮਦ (ਏ-2) ਦੇ ਇਕਬਾਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ (ਬੰਬਈ ਤੋਂ) ਨੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨਲਿਆਪਨ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਹ ਸਬੂਤ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਕਬਾਲ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

6. ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ, ਕੀ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਤੋਫਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ 1 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

7. ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕਬਾਲ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕਬਾਲਨਾਮਾ ਦਰਜ ਕਰੋ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਬੂਲਨਾਮਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਬੂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਟੁਕੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਕਬਾਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਟੁਕੜਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦੋ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ-ਇੱਕ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੀ

ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਵਿੱਚ ਗਏ ਬਿਨਾਂ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

8. ਅਸੀਂ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate